

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşaya bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretimin esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşaya bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretimin esaslarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AGNO: Ağırlıklı Genel Not Ortalamasını,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim Dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan anabilim dalını,
- d) Bilim Dalı: Anabilim dalına bağlı olarak enstitüde programı bulunan bilim dalını,
- e) Enstitü/Enstitüler: Üniversiteye bağlı olarak lisansüstü eğitim ve öğretim yapan enstitüyü/enstitüleri,
- f) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- g) Rektörlük: İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Rektörlüğünü,
- ğ) Senato: İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Senatosunu,
- h) Temel Tıp Puanı: TUS Temel Tıp Bilimleri Testi-1 inci bölümünden elde edilen standart puanın 0,7 katsayısı ile TUS Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 katsayısı ile çarpılarak toplanması ile elde edilen puanı,
- ı) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- i) Üniversite: İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşayı,
- j) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- k) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Lisansüstü Programlar ve Kontenjanlar, İlan ve Başvuru, Öğrenci Kabulü,
Kayıt, İntibak, Kayıt Dondurma ve İlişik Kesme**

Lisansüstü programlar ve kontenjanlar

MADDE 5 – (1) Lisansüstü eğitim; tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarından oluşur.

(2) Birinci öğretimde tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora; ikinci öğretimde ise tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans programları yürütülür.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla **(Ek ibare:RG-16/5/2023-32192)** yurt içi/yurt dışı lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(4) **(Değişik:RG-3/7/2019-30820)** Lisansüstü öğrenci kontenjanları, genel ve yurt dışı kontenjanlar olmak üzere ikiye ayrılır. Genel kontenjanlar, kabul koşullarını sağlayan Türk ve yabancı uyruklu adaylara; yurt dışı kontenjanları ise kabul koşullarını sağlayan yabancı uyruklu veya yüksek lisans eğitimi için başvuruda bulunanlarda lisans eğitiminin tamamını, doktora eğitimi için başvuruda bulunanlarda yüksek lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adaylara açıktır. Ayrıca her iki kontenjan türü için yatay geçiş kontenjanı da ayrılabilir.

(5) (Mülga:RG-1/6/2020-31142)

İlân ve başvuru

MADDE 6 – (1) Lisansüstü programların müfredatı, kontenjanlar, başvurma koşulları, takvim ve diğer hususlar ile ilgili kurallar Senato tarafından belirlenir ve Rektörlükçe ilân edilir.

(2) İlânda genel ve yurt dışı kontenjanları ve kabul koşulları ayrı ayrı belirtilir. Başvurular, Senato kararına göre internet üzerinden elektronik ortamda ilgili enstitüye yapılır.

Genel kontenjanlara öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Genel kontenjanlardan lisansüstü programlara; ALES puanı, tıp fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp puanı, yabancı dil puanı, lisans ve/veya yüksek lisans dersleri not ortalaması, mülâkat sonucu ve bu Yönetmelikte belirtilen oranlara göre hesaplanan giriş puanları dikkate alınarak öğrenci kabul edilir.

(2) Başvuru için istenen ALES veya eşdeğeri sınav puanı, temel tıp puanı ve yabancı dil puanı, enstitülere ve/veya girilecek programlara göre, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen asgari puanlardan az olmamak üzere ilgili enstitü yönetim kurulunun teklifi ve Senato kararıyla belirlenir.

(3) Diğer not sistemlerindeki değerlendirmelerin yüzlük nota dönüşüm esasları Senato tarafından belirlenir.

(4) Programların genel kontenjanlarına başvuracak yabancı uyruklu ve yurt dışında ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti uyruklu adaylar, genel kontenjanlar için belirlenen koşullara uygun olarak kabul edilirler. Lisans eğitimi Türkiye dışında yapmış yabancı uyruklu adayların, yabancı dil destekli programlara veya Türkçe programlara başlayabilmesi için üniversitelerin dil merkezleri veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından yapılan Türkçe sınavından başarılı olmaları gerekir. Başarılı olamayanlar üniversitelerin dil merkezleri veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından açılan en fazla bir yıl süreli Türkçe dil kursuna katılmak ve Türkçe sınavında en az C1 seviyesinde puan alarak başarılı olmak zorundadırlar. Kursun **(Mülga ibare:RG-16/5/2023-32192)** süresi öğrenim süresinden sayılmaz.

(5) Enstitüler, eğitim ve öğretimin kısmen veya tamamen yabancı dille yapıldığı lisansüstü programlar açabilirler. Bu programlara başvuracak adayların, öğrenim göreceği yabancı dil için YÖKDİL, YDS veya eşdeğeri sınavdan yüksek lisans ve doktora programlarında 65 veya karşılığı puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen yabancı dil puanını almış olmaları gerekir.

(6) **(Değişik cümle:RG-16/5/2023-32192)** Öğrenci kabulünde mülâkat için ilgili programda görevli biri anabilim/bilim dalı/program başkanı olmak üzere, ilgili enstitü yönetim kurulunca üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan jüri belirlenir ve mülâkat üç öğretim üyesinden oluşan jüri tarafından yapılır. Jüri başkanı, ilgili anabilim/bilim dalı/program başkanıdır. Mülâkatta adayın; alana ilişkin temel bilgisi ve akademik çalışmaya ilgisi ve yönelim düzeyi değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda 100 üzerinden tespit edilecek mülâkat puanı bakımından sözlü aşamanın yanında yazılı/test yöntemi de kullanılabilir. Mülâkata girmeyen öğrenci, değerlendirme dışında kalır ve programa kabul edilmez. Mülâkat, eğitim ve öğretimin tamamen yabancı dille yapıldığı lisansüstü programlarda eğitim ve öğretimin yapıldığı dilde yapılır.

(7) Bütün değerlendirmelerde küsuratlı notlar virgülden itibaren üç haneden sonrasına yuvarlanır.

(8) Adaylar, ilân edilen kontenjanlara, en yüksek giriş notundan başlayarak yapılan sıralama ile yerleştirilir. Eşit giriş notuna sahip olan adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav puanı, mezuniyet ortalaması ve yabancı dil puanı yüksek olanlar tercih edilir.

Genel kontenjanlardan tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Genel kontenjanlardan tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların, lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Adayların, başvurdukları puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından her başvuru dönemi için belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. **(Ek cümle:RG-1/6/2020-31142)** Ancak, doktora/tıpta uzmanlık/diğ hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının tezli yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz.

c) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvurularda yabancı dil şartı aranmaz. Yabancı dilde öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvurularda adayların YÖKDİL, YDS veya eşdeğeri sınavdan 50 puan karşılığında az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen yabancı dil puanını almış olmaları gerekir.

(2) **(Değişik cümle:RG-16/5/2023-32192)** Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarında giriş notunun belirlenmesinde; ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %15'i, mülâkat puanının %35'i toplanır. Yabancı dilde öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde; ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u, mülâkat puanının %30'u ve yabancı dil puanının %10'u toplanır. **(Ek cümle:RG-1/6/2020-31142)** Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen ALES şartı aranmayan adayların tezli yüksek lisans programlarına başvurularının değerlendirme işlemleri için;

a) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(3) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş notunun en az 65 olması gerekir.

Genel kontenjanlardan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Genel kontenjanlardan tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların en az lisans derecesine sahip olması gerekir.

b) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmeyebilir. İstenmesi halinde ise adayların ALES veya eşdeğeri sınavdan başvurduğu programın puanı türünde 55 veya karşılığı puandan az olmamak üzere, her başvuru dönemi için Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir. **(Ek cümle:RG-1/6/2020-31142)** Ancak, doktora/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz.

(2) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Tezsiz yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde, ALES puanı istenilmesi halinde ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %20'si ve mülâkat puanının %30'u toplanır. Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen ALES şartı aranmayan adayların tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularının değerlendirme işlemleri için;

a) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(3) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Tezsiz yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde ALES puanı istenilmemesi halinde lisans not ortalamasının %50'si ve mülâkat puanının %50'si toplanır.

(4) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş notunun en az 65 olması gerekir.

Genel kontenjanlardan doktora programlarına öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Genel kontenjanlardan doktora programlarına kabul edilebilmek için adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların, tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Adayların, ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/tıpta uzmanlık/diş

hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz.

c) Genel kontenjanlardan doktora programlarına kabul edilebilmek için adaylardan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 16 ncı maddesindeki şartlar aranır.

(2) Doktora programlarına giriş notunun belirlenmesinde, ALES veya temel tıp puanının %50'si, lisans not ortalamasının %5'i, yüksek lisans not ortalamasının %5'i, mülâkat puanının %30'u ve yabancı dil puanının %10'u toplanır. Lisans derecesi ile kabul edilen programlarda ise ALES veya temel tıp puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u, mülâkat puanının %30'u ve yabancı dil puanının %10'u toplanır. **(Ek cümle:RG-1/6/2020-31142)** Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen ALES şartı aranmayan adayların doktora programlarına başvurularının değerlendirme işlemleri için;

a) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(3) Doktora programlarına kabul edilebilmek için giriş notunun en az 75 olması gerekir.

(4) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Doktora programlarına lisans derecesiyle kabul edilebilmek için lisans mezuniyet not ortalamasının 4 tam puan üzerinden en az 3 puan olması gerekir.

(5) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır. Yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalaması ve öğrenci kabulüne dair diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

(6) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** Adayların YÖKDİL, YDS veya eşdeğeri sınavdan 55 puan karşılığında az olmamak üzere Senatoca belirlenen yabancı dil puanını almış olmaları gerekir.

Yurt dışı kontenjanlarından lisansüstü programlara öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Yurt dışı kontenjanlarından lisansüstü programlara kabul edilebilmek için adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) **(Değişik:RG-3/7/2019-30820)** Adayların; yabancı uyruklu veya yüksek lisans eğitimi için başvuruda bulunanlarda lisans eğitiminin tamamını, doktora eğitimi için başvuruda bulunanlarda yüksek lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması gerekir. Diploma denklikleri, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) denklik esaslarına uygun olarak kabul edilir.

b) Adayların, yüksek lisans programlarına başvurabilmeleri için lisans mezunu; doktora programlarına başvurabilmeleri için lisans ve/veya yüksek lisans mezunu olmaları gerekir. Hazırlık sınıfları hariç en az beş yıl (on yarıyıl) süreli lisans eğitimi yapılan dış hekimliği, eczacılık, veteriner ve en az altı yıl (oniki yarıyıl) süreli tıp fakültesi mezunları ile ilgili mevzuatta belirlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan fen fakültesi ve dört yıllık (sekiz yarıyıllık) eczacılık fakültesi mezunları yüksek lisans yapmadan doktora programlarına başvurabilir.

c) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Doktora programlarına lisans derecesiyle kabul edilebilmek için lisans mezuniyet not ortalamasının 4 tam puan üzerinden en az 3 puan olması gerekir. Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır. Yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalaması ve öğrenci kabulüne dair diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

ç) **(Ek:RG-3/7/2019-30820) (Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Yurt dışı kontenjanlarından lisansüstü programlara öğrenci kabulünde, başvuru için istenen evrak ile adayın başvurduğu alanda bilimsel çalışmaları bulunan en az iki akademisyenden alınan referans mektubunun öğrenci otomasyon sistemine taranarak yüklenmesi zorunludur. Adayın başvurusu ilgili enstitünün belirleyeceği komisyon tarafından değerlendirilir.

d) **(Ek:RG-3/7/2019-30820) (Mülga:RG-1/6/2020-31142)**

(2) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Lisansüstü programlara giriş notunun belirlenmesinde; yüksek lisans programlarına girişte lisans not ortalamasının tamamı; doktora programlarına girişte

lisans not ortalamasının %50'si, yüksek lisans not ortalamasının %50'si; yüksek lisans yapmadan kabul edilenler için ise lisans not ortalamasının tamamı değerlendirilmeye alınır.

(3) **(Değişik:RG-3/7/2019-30820)** Adaylar giriş notlarına göre, en yüksek nottan başlamak üzere sıralanır ve kontenjan dâhilinde programlara kabul edilir. **(Değişik cümle:RG-1/6/2020-31142)** Eşit giriş notuna sahip olan adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; mezuniyet tarihi yeni olan aday, eşitliğin devam etmesi halinde ise başvuru tarihi önce olan aday tercih edilir.

(4) Lisansüstü programlara kontenjan dışı yabancı uyruklu öğrenci kabulüne, uluslararası anlaşmalara, protokollere ve belgelere dayalı olarak ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(5) Eğitim ve öğretimin tamamen bir yabancı dille yapıldığı programlar hariç, diğer programlara bu madde kapsamında kabul edilen öğrencilerin üniversitelerin dil merkezleri veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından yapılan Türkçe sınavından da başarılı olmaları gerekir. Başarılı olamayanlar üniversitelerin dil merkezleri veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından açılan en fazla bir yıl süreli Türkçe dil kursuna katılmak ve Türkçe sınavından en az C1 seviyesinde puan alarak başarılı olmak zorundadırlar. Kursun **(Mülga ibare:RG-16/5/2023-32192)** süresi öğrenim süresinden sayılmaz.

(6) Bu maddedeki hükümlerin dışında, lisansüstü programlara giriş koşullarının belirlenmesinde değişiklik yapmaya Senato yetkilidir.

Yatay geçişler

MADDE 12 – (1) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlara başvurabilecek öğrencilerin programları, anabilim/bilim dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak ilgili enstitü yönetim kurulu önerisi ve Senato kararıyla belirlenir ve ilân edilir.

(2) Bir diğer enstitünün aynı düzeydeki eşdeğer lisansüstü programında en az bir yarıyılını tamamlamış bulunan başarılı öğrenciler, kendi programlarına kayıt oldukları tarih itibarıyla, Senatoca belirlenen asgari ALES puanı ve yabancı dil puanını sağlamalıdır. Tezsiz yüksek lisans hariç, yüksek lisans programlarında normal öğrenim süresinin son bir yılında; doktora programlarında ise normal öğrenim süresinin son iki yılında yatay geçiş yapılmaz.

(3) Dört yıllık lisans derecesi ile doğrudan doktora yapan adaylar, Üniversitede dört yıllık lisansa dayalı başvurabileceği doktora programlarının olmadığı durumlarda, ilgili yatay geçiş kontenjanlarına; doktorada yeterlik sınavını başardıktan sonra başvurabilirler.

(4) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Genel kontenjandan Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul notunun belirlenmesinde ALES puanının %60'ı, yatay geçiş yazılı sınav notunun %40'ı toplanır. Yabancı dilde öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programları ile doktora programlarına yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul notunun belirlenmesinde ALES puanının %50'si, yabancı dil puanının %20'si ve yatay geçiş yazılı sınav notunun %30'u toplanır. Yazılı sınav, anabilim/bilim dalı/program başkanlığınca önerilen ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla onaylanan mülâkat jürisi tarafından yapılır.

(5) Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul edilebilmesi için kabul notunun tezli yüksek lisansta en az 65 ve doktorada en az 75 olması gerekir.

(6) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyası ilgili enstitüden istenir ve intibak işlemleri yapılır. Yatay geçiş yoluyla enstitüden ayrılan öğrencinin ise dosya muhteviyatı, yatay geçiş yaptığı enstitünün talebi üzerine fotokopisi alındıktan sonra gönderilir.

(7) **(Ek:RG-16/5/2023-32192)** Yurt dışı kontenjandan yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulünde; adayların, not ortalamalarını ve üniversitelerindeki öğrenim durumlarını gösterir belgeleri ibraz etmelerini takiben yatay geçişin hangi programda ve hangi aşamada başlatılacağına anabilim dalının görüşü alınarak ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karar verilir.

Doktora programından yüksek lisans programına geçiş

MADDE 13 – (1) Dört yıllık lisans mezunu olarak doktora programına başlamış ve en az sekiz adet dersi ve semineri başarmış bulunan öğrencilerin talepleri halinde, ilgili anabilim/bilim dalı/program başkanlığının görüşü alınarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla yüksek lisans programı tez aşamasına intibakları yapılır. Eksik dersleri, kredisi/AKTS kredisi varsa tamamlatılır. Bu durumda öğrenci kontenjanı aranmaz.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-1/6/2020-31142) (Değişik cümle:RG-16/5/2023-32192) Bir yüksek lisans ya da doktora programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalı başkanlığının ve özel öğrenci olarak ders almak istediği enstitü anabilim dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

(2) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Özel öğrencilik, ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim değildir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar; derse devam, eğitim ve öğretim etkinliklerine katılma dışında öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu öğrencilerin öğretimin yabancı dille yapıldığı lisansüstü dersleri alabilmeleri için, Senata belirlenen yabancı dil puanını almış olmaları gerekir.

(3) **(Mülga:RG-1/6/2020-31142)**

Kesin kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 15 – (1) (Değişik:RG-16/5/2023-32192) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazananlar, Üniversitenin internet sayfasında ilân edilir. İlândan itibaren maddi hatalar için üç iş günü itiraz süresi verilir. İtiraz süresi sonunda listeler, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Kesin kayıt hakkı kazananlar, Üniversitenin internet sayfasında ilân edilen kılavuzda belirtilen şartlar dâhilinde, istenen belgeleri süresi içerisinde ilgili enstitüye teslim eder.

(2) Gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptırılanların kayıtları, programa kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir. Mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri de iptal edilir. Öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez.

(3) Öğrenciler her yarıyıl başında öğrenci katkı payı/öğrenim ücretini süresi içerisinde ödeyerek kayıtlarını yenilerler. Aksi durumda, öğrenci katkı payı/öğrenim ücretini süresi içerisinde yatırmama mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilenler hariç, öğrenciler o dönem kayıt yaptıramazlar ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Bu arada geçen süre öğrenim süresinden sayılır.

Öğrenci katkı payı/öğrenim ücreti

MADDE 16 – (1) 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca belirlenen öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücretleri, dönem başlarında akademik takvimde belirtilen tarihlerde ödenir. Mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilenler hariç, süresi içinde katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemeyenler o dönem için kayıt yaptıramaz/yeniletemez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Öğrenci değişim programlarına, ortak programlara ve benzer programlara katılan öğrencilerin katkı paylarının ve/veya öğrenim ücretlerinin nasıl ödeneceği üniversiteler arasında yapılan ikili anlaşmalarla belirlenir.

(3) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Özel öğrenci olarak kabul edilenler Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen katkı payı/öğrenim ücretini öderler.

(4) Öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücreti taksitini yatırmış oldukları yarıyılın eğitim ve öğretimi başladıktan sonra Üniversiteden ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olanların o yarıyıla ilgili öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücreti iade edilmez.

Ders saydırma/intibak

MADDE 17- (Değişik:RG-16/5/2023-32192)

(1) Lisansüstü programlar arası yatay geçiş yapan veya ilişkileri kesilmiş olan öğrencilerin, daha önce aldığı ve başarılı olduğu lisansüstü derslerin, diğer faaliyetlerin/uygulamaların kabul edildiği programa intibakı yapılır.

(2) Bu durumdaki öğrencilerin, ilişkisi kesildiği programdaki derslerinin, faaliyetlerinin veya uygulamalarının;

a) Yüksek lisans programlarına yapılan intibakta sadece yüksek lisans dersleri, faaliyetleri ve uygulamaları,

b) Doktora programlarına yapılan intibakta ise doktora ve yüksek lisansta alınan dersleri, faaliyetleri veya uygulamaları,

ilgili anabilim/bilim dalı veya program başkanlığının görüşü alınarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla intibak ettirilir. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

Kayıt dondurma

MADDE 18 – (1) Öğrencilerin kayıtları, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla dondurulabilir:

- a) Öğrencinin sağlık kurulu raporları ile belgelenmiş sağlıkla ilgili mazeretinin olması,
- b) Mahallin en büyük mülki idare amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartı ile tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması,
- c) Öğrencinin yabancı dil öğrenmek amacıyla yurt dışına gideceğini belgelemesi,
- ç) Öğrencinin tutukluluk hali,
- d) İlgili mevzuat hükümlerine göre öğrencinin, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali,
- e) Öğrencinin hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması,
- f) İlgili enstitü yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenlerin ortaya çıkması.

g) **(Ek:RG-16/5/2023-32192)** Doğum öncesi ve doğum sonrası süresince raporlu olması.

(2) Yabancı dil öğrenmek amacıyla kayıt dondurarak yurt dışına giden öğrencilerin dil eğitimi aldığına dair belgelerle yurtdışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını ilgili enstitüye ibraz etmemeleri halinde bu süreler öğrenim sürelerine eklenmez.

(3) Azamî kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programı ve tezsiz yüksek lisansta bir yarıyıl, tezli yüksek lisansta iki yarıyıl, doktorada dört yarıyıldır. Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet durumlarında ise, bu hallerin süresi kadardır.

(4) Öğrenci, mazeretinin süresinden önce sona ermesi halinde katkı payı/öğretim ücreti yükümlülüğünü yerine getirerek kaydının açılmasını talep edebilir.

İlişik kesme

MADDE 19 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrencilerin, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmedikleri takdirde, enstitü ile ilişkileri kesilir.

(2) Enstitü ile ilişkisi kesilen öğrencilere, talepleri üzerine, kayıt sırasında verdikleri belgelerin fotokopisi alındıktan sonra asılları geri verilir.

(3) Enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenci hakkında ilişik kesme gerekçesinin olduğu tarihe kadar tüm eğitim faaliyetlerinin özetini ve varsa aldığı disiplin cezalarını gösteren bir ilişik kesme belgesi düzenlenir. Talep edilmesi halinde belgenin bir kopyası öğrenciye verilir.

(4) İlişkisi kesilen öğrencinin eğitim ve öğretim gördüğü döneme ait ilgili Yönetmeliğin bir kopyası, kaydolduğu dönemde programında bulunan dersler ve diğer yükümlülüklerini gösteren belgeleri dosyasında saklanır.

Tebliğat

MADDE 20 – (1) Öğrencilere resmî olarak yapılması gereken her türlü tebligat, imza karşılığı şahsen kendisine veya öğrencilerin beyan ettikleri en son adresine veya öğrencinin elektronik posta adresine yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretimle İlgili Genel Esaslar

Müfredat, eğitim ve öğretim planları ile faaliyetleri

MADDE 21 – (1) Müfredat; diploma programına ait esaslar, dönemlere ait derslerin listesi, her bir dersin izlenceleri, eğitim öğretim şart ve imkânları ile öğretim elemanı listesinden oluşur. Müfredat, Senato tarafından belirlenen forma göre ilgili enstitü tarafından düzenlenir, ilgili enstitü kurulunun önerisi ve Senato onayı ile kabul edilir.

(2) Her bir yarıyılta en az 30 AKTS kredilik ders açılır. Öğrenci isterse, bir yarıyılta en fazla 45 AKTS kredilik ders alabilir.

(3) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Açılacak dersler ve ders programları, her eğitim ve öğretim yarıyılı başlamadan en geç on beş gün önce ilgili anabilim dalı/program başkanlığı tarafından öğrencilere duyurulur.

(4) Lisansüstü dersler bir yarıyıl süreli olup zorunlu ve/veya seçmeli derslerden oluşur. Bir dersin teorik ve uygulama olmak üzere toplam kredi değeri 4 krediden fazla olamaz. Birinci öğretim programlarında zorunlu derslerin kredi toplamı, varsa enstitüler arası veya enstitü düzeyinde ortak zorunlu dersler hariç, program düzeylerine göre istenen en az kredi miktarının %75'ini aşamaz. Programlarda bazı dersler, ön şartlı dersler olarak konulabilir. Ön şartlı derslerin alınabilmesi için önceki yarıyıllarda ön şart olan dersin başarılmış olması zorunludur.

(5) Enstitüler arası veya enstitü düzeyinde ortak zorunlu dersler de konulabilir. Enstitüler arası dersler Senato kararıyla, enstitü düzeyinde ortak zorunlu dersler ilgili enstitü kurulu kararıyla kabul edilir. Ortak zorunlu derslerin toplam kredisi 3'ten ve AKTS kredisi 6'dan fazla olamaz. Bu dersler, lisansüstü programlarda belirtilen en az kredi miktarının ve ders sayısının hesabında dikkate alınmaz.

(6) Bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiği dersinin tezli yüksek lisans programında verilmesi zorunludur. Doktora programına kayıtlı bir öğrenci bilimsel araştırma teknikleri, araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir dersi yüksek lisans programında almadıysa, bu dersi almakla yükümlüdür. Bu dersin kredisi 3 olup, AKTS karşılığı ilgili enstitü kurul kararı ile belirlenir.

(7) Öğrenci, kayıtlı bulunduğu programdaki zorunlu derslerin ve varsa ortak zorunlu derslerin tamamını almak ve başarmak zorundadır. Öğrenci, programındaki seçmeli derslerin yanı sıra diğer programlardaki seçmeli ve/veya zorunlu derslerden de seçmeli ders alabilir. Alınmış olan seçmeli derslerin tamamının da başarılmış olması gerekir. Seçmeli dersten başarısızlık halinde, öğrenci bu dersi veya eşdeğer bir dersi almak ve başarmak zorundadır. Ders seçiminde, atanmışsa danışmanın, atanmamışsa anabilim/bilim dalı/program başkanının görüşü alınır.

(8) Birinci öğretim öğrencisinin, birinci öğretim programlarından; ikinci öğretim öğrencisinin, ikinci öğretim programlarından; uzaktan eğitim öğrencisinin ise uzaktan eğitim programlarından ders alması esastır. Bununla birlikte ilgili mevzuat hükümlerine ve Senato kararlarına göre, kayıtlı olunan program türü dışındaki başka bir programdan da ders alınması, ilgili enstitü kurulunca kararlaştırılabilir.

(9) Seminer, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu inceleme ve sözlü olarak sunmayı kapsayan yazılı bir çalışmadır. Değerlendirmesi danışman veya görevli öğretim üyesi tarafından yapılır.

(10) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yayınları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir. Bu dersler, tez konusunun kabul edildiği tarihten itibaren öğretim üyesinin talebiyle açılır ve danışmanlık görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda ve yaz tatillerinde de devam eder. Danışman öğretim üyesi, görevli olduğu enstitüler ve öğrenci sayısı dikkate alınmadan tezli yüksek lisans öğrencileri için en fazla dört saat; doktora öğrencileri için tezli yüksek lisans programı olan alanlarda en fazla dört saat, tezli yüksek lisans yapılmayan alanlarda en fazla sekiz saat uzmanlık alan dersi açabilir. Danışman öğretim üyesi, yurt dışı kontenjandan kabul edilen doktora öğrencileri için tezli yüksek lisans programı olan alanlarda en fazla beş saat, tezli yüksek lisans yapılmayan alanlarda en fazla dokuz saat uzmanlık alan dersi açabilir. Öğrenciler, danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır.

(11) Dönem projesi dersi, tezsiz yüksek lisans programlarında yer alan zorunlu ve kredisiz bir ders olup, öğrenci bu dersin alındığı yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(12) Tez, tezli yüksek lisans ve doktora programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve ilgili enstitü kurulunca belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Danışman, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir saat danışmanlık saati belirler.

(13) Tamamlayıcı faaliyetler/uygulamalar, bu madde kapsamında yukarıdaki fıkralarda tanımlanmayan, ancak öğrencinin programı tamamlaması için gerekli olan faaliyetler/uygulamalardır. İstenmesi halinde tamamlayıcı faaliyetler/uygulamalar, ders izlencelerinde belirtilerek değerlendirilir.

Danışman atama ilkeleri

MADDE 22 – (1) (Değişik cümle:RG-1/6/2020-31142) Anabilim Dalı Başkanlıkları; öğrencilerin tercihlerini, ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini ve ilgili Anabilim Dalındaki öğretim üyelerinin danışmanlık yaptığı öğrenci sayılarının dağılımını dikkate alarak danışman önerilerini ilgili yarıyıllarda enstitüye gönderir. Danışman ataması, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman önerisinin uygun görülmemesi veya önerinin zamanında yapılmaması halinde ilgili enstitü yönetim kurulu doğrudan danışman atayabilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programında dönem projesi danışmanı, ilgili programda ders veren ve Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri veya doktora derecesine sahip öğretim görevlileri arasından atanır.

(3) Tezli yüksek lisans programında tez danışmanı, Üniversite kadrosunda bulunan ve en az iki yarıyıl süreyle bir lisans/lisansüstü programında ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından atanır.

(4) Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veterinerlik alanlarındaki anabilim dalları hariç doktora programında tez danışmanı, en az dört yarıyıl süreyle bir lisans programında veya iki yarıyıl süreyle yüksek lisans programında ders vermiş ve bir yüksek lisans tezi yönetmiş olan ve Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından atanır.

(5) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite içinden veya dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olmalıdır. İkinci tez danışmanı, tez konusunun enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanmasından sonra atanır.

(6) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)⁽¹⁾** Tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan enstitü yönetim kurulu kararıyla %50'ye kadar artırılabilir.

(7) **(Ek:RG-16/5/2023-32192)** Öğrencinin danışman değişikliği talebinde; mevcut danışman öğretim üyesinin geçerli bir mazeret sunmaksızın feragat etmemesi durumunda, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığının gerekçeli teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışman atanabilir.

Kredilendirme

MADDE 23 – (1) Lisansüstü derslerin yarıyıl kredi değeri, dersin yarıyıl haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Ders ve diğer faaliyetlerin AKTS olarak kredilendirilmesinde, bir AKTS kredisi, yaklaşık 25 saatlik öğrenci çalışmasının karşılığı olarak hesaplanır.

(2) Seminer, uzmanlık alan dersi, dönem projesi ve tez çalışması kredisiz olup AKTS olarak kredilendirilir. AKTS kredileri; seminer için 6, tezsiz yüksek lisans dönem projesi için 24, uzmanlık alan dersi dâhil olmak üzere yüksek lisans tezi için toplam 60 ve doktora tezi için ise toplam 120 AKTS'dir.

Derslere devam

MADDE 24 – (1) Lisansüstü programlarda derse devam oranı, her bir ders için ve en az olmak üzere, dersin teorik saatlerinde %70, uygulamalı saatlerinde ise %80'dir. Bir derste bu oranlardan herhangi birisini sağlayamayan öğrenci o dersten devamsızlık nedeni ile başarısız sayılır. Uzaktan eğitim programları için Senato tarafından farklı devam şartları belirlenebilir.

Başarının değerlendirilmesi

MADDE 25 – (1) Öğrencilerin ders başarı düzeyleri, dersin özelliğine göre yapılacak olan ara sınav, kısa sınav, kısa ödev, uzun ödev, proje gibi yarıyıl içi tamamlayıcı faaliyetler/uygulamalar ve yarıyıl sonu sınavları ile ölçülür. Bir dersin dönem içi değerlendirmesinde, en az bir ara sınav ve/veya o dersin izlencesinde tanımlanan ve oranları belirtilen diğer etkinlikler dikkate alınır. Yarıyıl sonu bitirme/bütünleme sınavının ders başarı notuna etki oranı %50'den az, %70'den fazla olamaz.

(2) Uzaktan eğitimle yürütülen lisansüstü programlarda ise başarı notu, ara sınav not ortalamasının %20'si ile yarıyıl sonu sınavı veya bütünleme sınavının %80'inin toplamı alınarak hesaplanır.

(3) Başarı değerlendirmesine esas alınacak etkinlikler ve ağırlıkları ders izlencesinde belirtilir ve ders alımından önce ilân edilir.

(4) Ara sınava geçerli mazereti nedeniyle giremeyen öğrenciler, durumlarını beş iş günü içinde ilgili enstitüye bildirmek zorundadır. Mazereti ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilen öğrenciler mazeret sınavına girerler. Yarıyıl sonunda bitirme sınavına girmeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler ise bütünleme sınavına girerler. Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için beş iş günü içinde mazeretlerini ilgili enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir.

(5) Seminer, dönem projesi, uzmanlık alan dersi, tez izleme raporları, varsa programın tamamlanması için yapılması gereken tamamlayıcı faaliyetler/uygulamalar başarılı veya başarısız olarak; doktora tez önerisi, kabul veya ret olarak; tezler ilk sınavda kabul, ret veya düzeltme olarak, düzeltme verilen tezler kabul veya ret olarak değerlendirilir.

(6) AGNO; öğrencinin ilk yarıyıldan itibaren aldığı tüm derslerin başarı notlarının kredileriyle çarpımları toplamının ilk yarıyıldan itibaren alınan derslerin kredileri toplamına bölünmesiyle hesaplanır. Hesaplama sonucu, virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlatılır.

Başarı notu ve not dönüşümleri

MADDE 26 – (1) Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir.

(2) Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında mutlak değerlendirme sistemi kullanılır.

(3) Bir lisansüstü dersinden başarılı olmak için o dersin yarıyıl sonu bitirme/bütünleme sınavı notunun 100 üzerinden en az 60 olması gerekir. Bu sınır ilgili enstitü kurulu kararı ile yükseltilebilir.

(4) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında başarı notu, 100 puan üzerinden en az 65 puan; doktora programlarında ise 100 puan üzerinden en az 75 puandır. 100 tam puan üzerinden yapılan değerlendirmede küsuratlı notlar en yakın tam sayıya yuvarlanır.

(5) Yüzlük sisteme göre hesaplanan başarı notlarının dörtlük ve harfli sisteme göre karşılıkları, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

<u>100'lük Not Aralığı</u>	<u>4'lük Not</u>	<u>Harfli Not</u>	<u>Yüksek Lisans</u>	<u>Doktora</u>
93-100	4,00	AA	Mükemmel	Mükemmel
87-92	3,50	BA	Çok iyi	Çok iyi
81-86	3,00	BB	İyi	İyi
75-80	2,50	CB	Orta üstü	Orta üstü
65-74	2,00	CC	Orta	Geçmez
56-64	1,50	DC	Geçmez	Geçmez
45-55	1,00	DD	Geçmez	Geçmez
00-44	0,00	FF	Geçmez	Geçmez
FD	Devamsız	Devamsız		
B*	Başarılı*	Başarılı*		
BZ*	Başarısız*	Başarısız*		
M	Muaf	Muaf		

(*) Seminer ve tezsiz yüksek lisans dönem projesi dersi gibi nota bağlı olmayan değerlendirmelerde kullanılır.

(6) İlgili dersin sorumlusu öğrencilerin başarı notlarını sınav tarihini izleyen yedi gün içinde ilân eder.

(7) Ders başarı notları, not durum belgesinde (transkript) 4'lük ve harfli değerleri ile gösterilir.

Ders ve tüm sınav başarı notlarına itiraz (Değişik başlık:RG-16/5/2023-32192)

MADDE 27 – (1) Değerlendirmeye esas olan (**Ek ibare:RG-16/5/2023-32192**) tüm başarı notlarına itiraz, ilânı takip eden üç iş günü içinde resmî olarak ilgili enstitüye yapılır. İlgili enstitü müdürü, en az biri sınavı yapan öğretim üyesi olmak üzere ilgili öğretim üyeleri arasından üç kişilik bir

komisyon karar. Komisyon, itirazları üç iş günü içinde sonuçlandırır. Komisyondan gelen sonuç, üç iş günü içinde öğrenciye duyurulur.

Ders tekrarı

MADDE 28 – (1) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu dersleri tekrar alırlar. Seçmeli derslerden başarılı olamayan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de alabilirler.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 29 – (1) Lisans ve/veya yüksek lisans derecesini, başvurdıkları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış öğrencilere ve lisans ve/veya yüksek lisans derecesini, Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, anabilim/bilim dalı ve program başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Program süresi en çok iki yarıyıldır. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(3) Programdaki yüksek lisans öğrencisi bilimsel hazırlık derslerini lisans; doktora öğrencisi ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden alır. Ancak, programda alınması gereken zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık derslerinin yanında anabilim/bilim dalı ve program başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla, kabul edilmiş olduğu lisansüstü programa ait yüksek lisansta 6 kredi ve karşılığı olan AKTS kredisi, doktorada ise 9 kredi ve karşılığı olan AKTS kredisini aşmayacak şekilde dersler de alınabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programını tamamladıktan sonra kabul edilmiş olduğu lisansüstü program derslerinden sayılarak öğrencinin intibakı yapılır.

(5) Programdaki bilimsel hazırlık dersleri kredi toplamı en az 8, en fazla **(Değişik ibare:RG-16/5/2023-32192) 20'dir. (Ek cümle:RG-16/5/2023-32192)** Öğrencinin, asgari kredi şartını sağlaması ve anabilim dalı başkanının uygun teklifi halinde başarısız olan dersleri silinir ve bilimsel hazırlık programını başarmış sayılır. Bu programda, bilimsel hazırlık dersleri dâhil alınabilecek derslerin toplam AKTS kredisi, her bir yarıyıl için 45 AKTS'den fazla olamaz.

(6) Bilimsel hazırlık programı öğrencilerinin, lisans düzeyindeki devam koşulları geçerli olmak üzere, lisans derslerinden almış oldukları notlar lisans öğrencileri ile aynı ölçütlere göre değerlendirilir. Ancak bu öğrencilerin başarı koşulları, lisansüstü programdaki başarı değerlendirme ölçütlerine göre belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 30 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı; dersler, seminer, tez çalışması, tez sınavı ve varsa tamamlayıcı faaliyetlerden/uygulamalardan oluşur.

Öğrenim süresi

MADDE 31 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) ALES'ten en az 80, YÖKDİL, YDS veya eşdeğeri sınavlardan en az 65 veya bunların karşılıkları notları alan, AGNO'su 4,00 üzerinden en az 3,00 olan, birinci yarıyıl sonuna kadar tez konusu kabul edilen öğrenciler, tezli yüksek lisans için istenen diğer koşulları da sağlamaları şartıyla üçüncü yarıyıl

sonunda tezlerini teslim edebilirler. Bu erken tez teslim koşullarını yerine getiremeyenler, en erken dördüncü yarıyıl sonunda tezlerini teslim edebilirler.

(4) **(Ek:RG-2/7/2020-31173)** Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvuruları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Danışman ataması ve tez konusunun belirlenmesi

MADDE 32 – (1) Tez danışmanı en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, 22 nci maddeye göre atanır.

(2) Tez danışmanının öğrenciyle beraber belirlediği tez konusu, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar anabilim/bilim dalı ve program başkanlığı tarafından enstitüye önerilir. Tez konusunun uygun görülmemesi halinde, ilgili enstitü yönetim kurulu değişiklik talep eder.

(3) Tez danışmanı ile tez konusu ve tez başlığı enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

Ders yükü ve tez

MADDE 33 – (1) Tezli yüksek lisans programında ders yükü 21 krediden az 30 krediden çok olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer ve varsa tamamlayıcı faaliyetlerden /uygulamalardan oluşur. Tezli yüksek lisans programında seminer dâhil tüm derslerden 60 AKTS kredisinin sağlanması gerekir. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi 60'dır.

(2) **(Değişik cümle:RG-1/6/2020-31142)** Dersler, danışmanın talebi, anabilim/bilim dalı/program başkanlığının önerisi, danışman atanmamışsa anabilim/bilim dalı/program başkanlığının doğrudan önerisi ile alınacak dersin bulunduğu programın başkanının onayı ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla, ikiden fazla olmaması ve öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan yüksek lisans dersleri ve/veya lisans derslerinden de seçilebilir. Doktora programlarından ders alınmaz.

(3) Lisans düzeyindeki devam koşulları geçerli olmak üzere seçilen lisans derslerinden alınan notlar, lisans öğrencileri ile aynı ölçütlere göre değerlendirilir. Ancak bu öğrencilerin başarı koşulları, lisansüstü programdaki başarı değerlendirme ölçütlerine göre belirlenir.

Tez süreci

MADDE 34 – (1) Öğrencinin, tezini teslim etmeden önce derslerini, seminerini, kredisini ve AKTS kredisini, varsa tamamlayıcı faaliyetlerini/uygulamalarını başarıyla tamamlaması gerekir.

Tezin sonuçlanması

MADDE 35 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin bir nüshasını danışmanına teslim eder. Danışmanın, tezin senato tarafından belirlenmiş yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair görüşü, anabilim/bilim dalı/program başkanlığı tarafından ilgili enstitüye bildirilir. Öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını enstitüye teslim eder.

(2) Tezle ilgili benzerlik ön incelemesi, danışmanın bilgisi dâhilinde öğrenci ile birlikte Üniversitenin kabul ettiği yazılım programı kullanılarak yapılır. Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı nihaî raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde veya sınav jüri üyesi/üyelerinin somut kanıtlarla belgeledikleri verilere göre gerçek bir intihalin tespiti halinde; tez, gerekçesi ile birlikte, karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Önerinin uygun bulunmaması halinde, tez jürisini ilgili enstitü yönetim kurulu belirler. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere, üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Ayrıca en az biri Üniversite dışından olmak üzere, iki de yedek öğretim üyesi belirlenir.

(4) Öğrenci, ilgili enstitü tarafından kendisine jüri bilgisinin tebliğ edildiği tarihten sonra, üç iş günü içinde tezlerini yedek üyeler de dâhil olmak üzere jüri üyelerine imza karşılığı şahsen ve/veya kargo ile ulaştırır. Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren 10 günden az 30 günden çok olmamak üzere toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Öğrenci, tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşan sınavın süresi 45 dakikadan az 90 dakikadan fazla olamaz. Sınav, öğretim elemanlarına ve lisansüstü öğrencilere açıktır.

(5) Sınavdan sonra jüri, öğrenciye ve dinleyicilere kapalı oturumda tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Karar, jüri tarafından öğrenciye sözlü olarak bildirilir ve sınavı izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye gönderilir. **(Değişik cümle:RG-16/5/2023-32192)** Azami süreler içerisinde tez savunma sınavına girerek tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, sınav tarihinden itibaren verilecek en fazla üç aylık süre, azami süreyi aşıyorsa azami süreye dâhil edilmez. Üç ay içinde gereken düzeltmeleri yapan öğrenci tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Jüri, ikinci sınav sonunda aynı usulle tez hakkında kabul veya ret kararı verir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması ve aynı adlı veya yönetim kurulunca uygun görülecek benzer bir tezsiz yüksek lisans programının enstitü bünyesinde yer alması halinde; tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla, kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelikte tezli yüksek lisans programı için belirlenen bütün koşulları başarıyla sağlayan ve ilgili enstitüce istenen diğer işlemleri yerine getiren öğrenciye üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunan tezli yüksek lisans diploması verilir.

(2) Mezuniyet koşullarını yerine getirmeyen öğrenci, bu koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) Mezuniyet tarihi, tezin sınav jürisi tarafından imzalanmış nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) Tezin bir kopyası, tezin teslim tarihinden itibaren üç ay içinde elektronik ortamda YÖK'e gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 37 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

Öğrenim süresi

MADDE 38 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ile ilişkisi kesilir.

Danışman ataması

MADDE 39 – (1) Her bir öğrenci için danışman önerisi ve ataması en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, 22 nci maddeye göre yapılır.

Ders yükü ve dönem projesi

MADDE 40 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisizdir.

(2) Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıl da derse kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Değerlendirme, başarılı veya başarısız olarak yapılır.

(3) Dersler, danışmanın talebi, anabilim/bilim dalı/program başkanlığının önerisi, danışman atanmamışsa anabilim/bilim dalı/program başkanlığının doğrudan önerisi ile alınacak dersin bulunduğu program başkanının onayı ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla, diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan tezsiz yüksek lisans dersleri ile ikiden fazla olmaması ve öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden de seçilebilir. Doktora programlarından ders alınmaz.

(4) Dönem projesi dersi konusu danışman tarafından birinci yarıyıl sonunda belirlenir ve ilgili enstitüye bildirilir.

(5) Konusu belirlenen öğrenci, dönem projesini hazırlayarak, en erken ikinci yarıyıl sonunda danışmanına ve ilgili enstitüye teslim eder.

(6) Öğrenci, danışmanının belirlediği tarihte projesini sunar. Sunum, öğretim elemanlarına ve lisansüstü öğrencilere açıktır.

(7) Dönem projesi dersi, danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve sonucu ilgili enstitüye bildirilir. Danışman, öğrencinin dönem projesi dersinin başarısız olması halinde, nedenlerini ilgili enstitüye ve öğrenciye yazılı olarak bildirir.

Diploma

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelikte tezsiz yüksek lisans programı için belirlenen bütün koşulları başarıyla sağlayan ve ilgili enstitüce istenen diğer işlemleri yerine getiren öğrenciye, üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunan tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi, programın tamamlanması için yerine getirilmesi gereken son faaliyetin tarihidir.

Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş

MADDE 42 – (1) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgarî şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 43 – (1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma; bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırmaktır.

(2) Doktora programı; dersler, seminer, doktora yeterlik sınavı, tez önerisi ve savunması, tez çalışması, tez savunma sınavı ve varsa tamamlayıcı faaliyetlerden/uygulamalardan oluşur.

(3) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(4) Doktora programları ikinci öğretim programı olarak açılmaz.

Öğrenim süresi

MADDE 44 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azamî tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azamî tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) **(Ek:RG-2/7/2020-31173)** Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Danışman atanması

MADDE 45 – (1) Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için bir tez danışmanını enstitüye önerir. Tez danışmanı enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman ataması, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar; dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilenler için ise en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar 22 nci maddeye göre yapılır.

Ders yükü ve tez

MADDE 46 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi dört krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az

sekiz ders, seminer, tez önerisi, yeterlik sınavı ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Doktora programlarında enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(3) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 47 – (1) Doktora yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Derslerini, seminerini, kredisini ve AKTS kredisini başarıyla tamamlamak şartıyla yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılın; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler ise en erken beşinci, en geç yedinci yarıyılın sonunda yeterlik sınavına girmek üzere başvurmak zorundadır. Başvurmayan ya da başvurmuş olmasına rağmen sınava girmeyen öğrenci, yeterlik sınav hakkını kullanmış ve başarısız olmuş sayılır.

(3) Doktora yeterlik sınavı; doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesi, anabilim/bilim dalı başkanlığınca her yıl en geç **(Değişik ibare:RG-1/6/2020-31142)** eylül ayının ilk haftasında önerilir ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından bir yıl süre ile atanır. Komite, anabilim/bilim dalı başkanı ile dört öğretim üyesinden oluşur. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş ve biri başka bir yükseköğretim kurumunda görevli olmak üzere iki yedek öğretim üyesi de önerilir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yazılı ve sözlü sınav aşamalarında her bir jüri üyesi, öğrencinin başarı notunu 100 tam puan üzerinden değerlendirir. Başarı notu 75 puan ve üzeridir. Sınav jürileri, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki nihai başarı durumunu değerlendirirken her bir jüri üyesinin verdiği notları ayrı ayrı dikkate alarak, öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(6) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu yazılı ve/veya sözlü aşamalardan bir sonraki yarıyılta tekrar aynı jüri tarafından sınava alınır. Jüri üyelerinin altı aydan fazla süreli yurt dışı görevlendirmesi olması, vefatı, emekliye ayrılması, sağlık raporu olması ve mazeretlerini belgelemesi koşuluyla, Doktora Yeterlik Komitesi, yeni jüri üyesi önerir. Bu sınava da girmeyen ya da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(7) Yeterlik sınavına giren öğrenciye, sınavda başarılı olması halinde danışmanı ve anabilim dalı başkanlığının onayını alarak tez başlığı, tez konusu ve tez izleme komitesinin belirlenerek en geç bir ay içerisinde oluşturulması gerektiği hususu enstitü tarafından yazı ile tebliğ edilir.

(8) İlgili anabilim dalı başkanlığı, öğrenci ve danışmanın da görüşlerini dikkate alarak belirleyeceği tez başlığı ve tez konusu ile tez izleme komitesini en geç bir ay içerisinde enstitüye önerir. Önerinin uygun bulunmaması hâlinde ilgili enstitü yönetim kurulu, değişiklik talep eder. Anabilim dalı başkanlığı değişiklik talebine uygun önerisini beş iş günü içerisinde enstitüye sunar. Öneri enstitü yönetim kurulu tarafından uygun görülmesi hâlinde kesinleşir. Öğrencinin geçerli bir mazereti olmaksızın danışmanı ile bu fıkrafta belirtilen tez başlığı, tez konusu ve tez izleme komitesi

oluşturulması konularında iletişim kurmaması nedeniyle tez önerisi savunmasının altı ay içinde yapılamaması durumunda öğrenci tez önerisini savunmamış sayılır ve 48 inci maddenin altıncı fıkrası hükmü uygulanır.

Tez süreci

MADDE 48 – (1) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(2) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(3) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmının amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine imza karşılığı dağıtır ve imzaların bulunduğu belgeyi sözlü savunmadan önce enstitüye teslim eder.

(4) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın üçüncü fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(7) Tez önerisi kabul edilen öğrenci, bu tarihten itibaren tez çalışması faaliyetleri ile ilgili olarak her yıl ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında, tez izleme komitesi tarafından birer ara değerlendirmeye tabi tutulur. Varsa ikinci danışman toplantılara oy hakkı olmadan katılabilir. Öğrenci tez izleme komitesine, tez önerisi enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edildikten altı ay sonra birinci tez izleme raporunu; takip eden her altı ayın sonunda ise izleyen tez izleme raporlarını, toplantı tarihinden bir ay önce yazılı olarak sunar ve toplantıda sözlü olarak savunur. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışma raporu, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Raporunu, süresi içinde sunmayan veya savunmayan öğrenci başarısız sayılır. **(Ek cümleler:RG-16/5/2023-32192)** Tez süreci devam ederken, tez adı ve konusunun tez izleme komitesi tarafından değiştirilmesi halinde öğrenci yeniden tez önerisi savunması yapar ve en az üç tez izleme komitesi raporunu süreleri içinde sunar. Tez önerisi ile ilgili dördüncü fıkra hükmü uygulanır.

(8) **(Değişik:RG-1/6/2020-31142)** Doktora öğrencisinin tez savunma sınavına girebilmesi için aşağıdaki koşullardan en az birini sağlaması gerekir:

a) **(Değişik:RG-16/5/2023-32192)** Alanı veya tezi ile ilgili, ilk yazarının kendisinin olduğu en az bir makaleyi veya alanı ile ilgili yer aldığı en az üç makaleyi SCI, SSCI, AHCI, SCI-Expanded, ESCI, Scopus veri tabanında, ÜAK tarafından belirlenen alan indekslerinde veya TR-dizinde taranan ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayımlaması veya yayıma kabul yazısını enstitü yönetim kuruluna sunmak (Tez danışmanları bu yayımlarda ortak yazar olarak yer alabilir. İlgili yayımlarda, Üniversitenin adının geçmesi şartı aranır).

b) Alanı veya tezi ile ilgili olmak koşuluyla kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgelenmiş olmak.

c) Alanı veya tezi ile ilgili ulusal/uluslararası Üniversite dışı kaynaklı başarı ile tamamlanmış hakemli bir projede yer almak ya da bu tür bir projeyi finanse eden kurum tarafından başarılı olarak kabul edilmiş ara rapor olması.

Tezin sonuçlanması

MADDE 49 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin bir nüshasını danışmanına teslim eder. Danışmanın, tezin enstitü yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair görüşü, anabilim/bilim dalı/program başkanlığı tarafından ilgili enstitüye bildirilir. Öğrenci tezin istenen sayıda nüshasını enstitüye teslim eder.

(2) Tezin sonuçlanabilmesi için başarılı olarak değerlendirilen en az üç tez izleme komitesi raporunun ilgili enstitüye sunulmuş olması gerekir. **(Ek cümle:RG-16/5/2023-32192)** Tez sonuçlanana kadar periyotları dâhilinde tez izleme komitesi raporlarının sunulmaya devam edilmesi gerekmektedir.

(3) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş asıl öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca biri Üniversite dışından olmak üzere iki de yedek üye belirlenir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca, ikinci tez danışmanı da oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Öğrenci, doktora tezinin savunmasından önce tezini, düzeltme verilen tezlerde ise düzeltilmiş tezini danışmanına sunar. Tezle ilgili benzerlik ön incelemesi, danışmanın bilgisi dâhilinde öğrenci ile birlikte Üniversitenin kabul ettiği yazılım programı kullanılarak yapılır. Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı nihaî raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde veya sınav jüri üyesi/üyelerinin somut kanıtlarla belgeledikleri verilere göre gerçek bir intihalin tespiti halinde; tez, gerekçesi ile birlikte, karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(5) Öğrenci, ilgili enstitü tarafından kendisine jüri bilgisinin tebliğ edildiği tarihten sonra, üç iş günü içinde yedek üyeler dâhil jüri üyelerine imza karşılığı şahsen ve/veya kargo ile ulaştırır. Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren on günden az, otuz günden çok olmamak üzere toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Öğrenci tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru cevap bölümünden oluşan sınavın süresi, 1,5 saatten az, 3 saatten fazla olamaz. Sınav, öğretim elemanlarına ve lisansüstü öğrencilere açıktır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. **(Değişik cümle:RG-16/5/2023-32192)** Azami süreler içerisinde tez savunma sınavına girerek tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye tanınacak en fazla altı aylık süre, azami süreyi aşıyorsa azami süreye dâhil edilmez. Altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yapan öğrenci, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) Kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayan, doktora tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde; aynı adlı veya enstitü yönetim kurulunca uygun görülecek benzer bir tezsiz yüksek lisans programının enstitü bünyesinde yer alması koşuluyla, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelikte doktora programı için belirlenen bütün koşulları başarıyla sağlayan ve ilgili enstitüce istenen diğer işlemleri de yerine getiren öğrenciye, üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunan doktora diploması verilir.

(2) Mezuniyet koşullarını yerine getirmeyen öğrenci, bu koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) Mezuniyet tarihi, tezin sınav jürisi tarafından imzalanmış nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) Tezin bir kopyası, tezin teslim tarihinden itibaren üç ay içinde elektronik ortamda YÖK'e gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Engelli öğrenciler

MADDE 51 – (1) Üniversite Yönetim Kurulu ve ilgili enstitü yönetim kurulu engelli öğrenciler için gerekli düzenlemeleri yapma ve uygulama konusunda yetkilidir.

Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık

MADDE 52 – (1) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktoraya eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

Bazı sınavların geçerlik süreleri

MADDE 53 – (1) Lisansüstü programlara kabul koşullarında yer alan merkezi ve eşdeğeri sınavların geçerlik süreleri kendi geçerlik süreleriyle sınırlıdır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri ile YÖK, Senato, ilgili enstitü kurulu ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 8/9/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 5 inci maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(3) 48 inci maddenin sekizinci fıkrası 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren doktora programlarına kayıt yaptıran öğrenciler için uygulanır.

(4) **(Ek:RG-1/6/2020-31142)** 2020-2021 eğitim-öğretim yılından önce lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilen öğrencilere bu fıkranın yayımı tarihinden önce yürürlükte olan 14 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Yürürlük

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Rektörü yürütür.

(1) Bu değişiklik 2020-2021 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe girer.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	29/8/2018	30520
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
	3/7/2019	30820
1.	1/6/2020	31142
2.	2/7/2020	31173
3.	16/5/2023	32192
4.		